

పశుర్థ సోపానము

శ్వాసను మనస్సుతో చూచుచుండుట సోఽహం. తొలికీలు. తనలోనున్న హస్తమస్తక యోగముచే గ్రహించిన చిదానంద స్వరూపమగు తన్ను దామనస్సుతో చూచుకొనుచుండుటే తత్త్వమసి; రెండవకీలు. సర్వవ్యాపక బ్రహ్మమును మనస్సుతో చూచుకొనుచుండుటే అహం బ్రహ్మస్మి; మూడవకీలు. ఇంతవరకు దేవుడు వేరు, జగము వేరు, ఆత్మానాత్మలు భిన్నములు. సచ్చి దానందాఖండ పరిపూర్ణ బ్రహ్మమునకంటె వేరైన అనాత్మ అసజ్జడ దుఃఖఖండచలన వస్తువని భావించినాము.

దేవుడులేని స్థలమే లేదు. సర్వవ్యాపకము. ఆత్మలేని స్థలమే లేనందున అది చలింపదు. ఖండవస్తువైన అనాత్మ చలించును. ఇట్లు బ్రహ్మము వేరు, జగము వేరు అని తెలిసికొన్నాము. నాల్గవ కీలునందు జగద్రహ్మము లొక్కటేయని నిర్ధారణ చేయబడుచున్నది. ఒక్క వరిగింజలో ప్రపంచమున కనేకవేల సంవత్సరములకగు బియ్యమిమిడి యున్నవి. అణువులో మహత్తిమిడియున్నది. మహత్తాక అణువులో నిమిడియున్నది. అణువే మహత్తగుచున్నది. మహత్తే అణువగుచున్నది. ఇదే ఈశ్వర లీల.

విత్తనమునందే మహావృక్షములెన్నో యిమిడియున్నవి.

విత్తనమునకును, మొలకకును భేదము లేదు. విత్తనమే అంకురము. అంకురమే చిన్న చెట్టు. సస్యమే మహావృక్షము. మహావృక్షములో పత్రపుష్ప ఫలశాఖలకంటె విత్తనము వేఱుగాదు. బీజముకంటె మహావృక్షము వేరుగాదు. బీజవృక్షము లొకటే. బీజము చెడి వృక్షముగా మాతీనది. కాని బ్రహ్మము తన స్వరూపము చెడకనే జగముగా కనబడుచున్నది. బీజవృక్షములవలె బ్రహ్మజగము లొకటే. సముద్రమంతయు జలమే. ఈ ఉదకమే తరంగము లైనట్లు బ్రహ్మమే సూక్ష్మశరీరములవలె కనబడుచున్నది. అలల తాకిడిచే నురుగైనట్లు సూక్ష్మశరీరములనుండి స్థూలశరీరోద్భవ మగు చున్నది. జలఫేనములకు భేదములేనట్లు, స్థూలశరీర బ్రహ్మము లకు భేదము లేదు.

అరువది సెకండ్లొక నిమిషము, నిమిషములరువది యొక గంట. ఇరువది నాలుగు గంటలొకదినము. ముప్పది దినములైనచో నొక నెల. పండ్రెండు నెలలొక సంవత్సరము. నాలుగు లక్షల ముప్పది రెండువేల సంవత్సరములు కలియుగము. ఎనిమిది లక్షల అరువదినాలుగువేల సంవత్సరములు ద్వాపరయుగము. పండ్రెండు లక్షల తొంబదియారువేల సంవత్సరములు త్రేతాయుగము. పదియేడు లక్షల ఇరువది యెనిమిదివేల సంవత్సరములు కృతయుగము. ఈ నాలుగుయుగములు గడిచినచో ఒక మహాయుగము. డెబ్బదియొక్క మహాయుగములు ఒక మనుకాలము.

పదునాలుగు మనుకాలములు బ్రహ్మకొక పగలు. అంతియే రాత్రి. ఇట్టి దినములతో నూరు సంవత్సరములు బ్రహ్మాయువు. బ్రహ్మాయువు విష్ణువునకు ఒక దినము. ఇట్టి దినసంఖ్యతో నూరు సంవత్సరములు విష్ణుని ఆయువు. విష్ణుని ఆయువంతయు రుద్రునకొక దినము. ఇట్టివి నూరు సంవత్సరములు ఈశ్వరునకు ఒక దినము. ఇట్టి యీశ్వరుడు బ్రహ్మమునందు భ్రాంతిచే రజ్జు సామాన్యకారమున సర్పము తోచినట్లు తోచును. విశేషకార జ్ఞానమున సర్పభ్రాంతి దూరమైనట్లు ఈశ్వరభ్రాంతియు దూరమగును. హస్తమస్తక యోగమున శ్రీగురుకృపచే జీవభ్రాంతి నశించి చిదానంద స్వరూపప్రత్యగాత్మనేనని నిశ్చయించుకొని గురుకీలుచే బ్రహ్మమే తాను, తానే బ్రహ్మమని దృఢమై అపరోక్ష జ్ఞానము కలిగినపుడు జీవన్ముక్తిత్వము సిద్ధించును.

ఇట్లు శ్రీ గురుకరుణచే అవిద్యతో కూడ జీవునికొక పది నిమిషముల వరకు గాని అంతకంటె నెక్కువ తక్కువ కాలముల వరకు గాని తోచవచ్చును. అట్లే ఈశ్వరసంకల్ప నిర్మిత యీశ్వర సృష్టి యీశ్వరునకు పదినిమిషములే తోచవచ్చును. ఈ పది నిమిషములు జీవునకు కొన్ని మహాయుగములగును గదా. ప్రత్యగాత్మను మఱుగుపరచి అవిద్యచే జీవసృష్టి తోచినట్లు పరమాత్మను మరుగుపరచి మాయచే నీశ్వరసృష్టి తోచును. అంతర్ముఖ వృత్తి యేర్పడినపుడు ప్రత్యగాత్మయే జ్ఞేయమై, ప్రత్యగాత్మ

జ్ఞానము కలిగినపుడు అవిద్య దూరమై, భ్రాంతి నాశనమై జీవసృష్టి లేనేలేదని నిశ్చయమగును. నిశ్చయమైనను ఘటజలమునందు ప్రతిబింబించి, ఘాటకాశమున నిమిడియున్న మహాకాశ ప్రతిబింబమువలె, సూక్ష్మశరీరమున ప్రతిబింబించి, ప్రత్యగాత్మ యందు ఇమిడి యున్న జీవసృష్టి తోచినను ఇట్టి తోపికలు లేనే లేవనియు, ఊరక తోచుచున్నవనియు అనుభవ పూర్వకముగా నిశ్చయమగును.

అద్దమునందు ప్రతిబింబించిన ఆకారములు కనబడినను లేనేలేదని దృఢమైనట్లు జీవసృష్టి కనబడినట్లున్నను లేనేలేదని అనుభవ బలమున దృఢమగును. త్రాడు మార్పుచెందకనే సర్పముగా తోచినట్లు ప్రత్యగాత్మ మార్పుచెందకనే జీవసృష్టిగా భ్రాంతిజ్ఞానమునకు తోచును. యథార్థజ్ఞానము కలిగినపుడు సర్పమును, సర్పజ్ఞానమును తుడిచివేచినట్లు తోచకనే యెటుల పోవుచున్నవో ప్రత్యగాత్మ జ్ఞానమును కలిగినపుడు సంకల్ప జనితములగు తోపికలును, ఇత్తోపికల జ్ఞానమును తుడిచివేసినట్లు తోచనేతోచవు. పలుమారు ఈ అనుభవములు కలిగెనేని వ్యవహార దశలో తోచినను అద్దమునందలి ప్రతిబింబములవలె ఇవి ఊరక తోచునేగాని లేనేలేదని నిశ్చయమగును.

ప్రత్యగాత్మ జ్ఞానముచేత జీవునకు జీవసృష్టి మిథ్యయైనట్లు, పరమాత్మ జ్ఞానముచేత నీశ్వరునకు నీశ్వర సృష్టి మిథ్యయగును.

ప్రత్యగాత్మను తెలియకుండుటే అవిద్య. ఇయ్యవిద్యచే కలత కలుగును. ఇక్కలతచే అవిద్యయందలి తమోగుణమువలన జీవసృష్టి లోని రూపములును, రజోగుణము వలన నారూపముల క్రియలును, సత్వగుణమువలన ఆ నామరూపక్రియ నటనల జ్ఞానమును నేర్పడును. మలిన సాత్విక ప్రకృతి అవిద్య.

గురుకీలునందు శ్రద్ధగా నిలిచితిమేని క్రమక్రమముగా సంకల్పములు తగ్గి ఆవరణము నశించుచుండును. తదకు అంతర్ముఖవృత్తి యేర్పడి బ్రహ్మకారము నొందును. బ్రహ్మకార వృత్తియే శుద్ధసాత్విక ప్రకృతి. శుద్ధసాత్విక ప్రకృతియే జీవు నందున్న మాయ. ఈ మాయనుబట్టి జీవత్వముపోయి యీశ్వరత్వ ప్రభావమున పరమాత్మ జ్ఞానము కలిగినపు డీశ్వరసృష్టి మిథ్యయని నిశ్చయమగును. భ్రాంతి జ్ఞానమును మిథ్యా విషయమును జేరి-యధ్యాస. అధిష్ఠాన జ్ఞానముచే అధ్యాస దూరమగును. జీవసృష్టికి ప్రత్యగాత్మ అధిష్ఠానము. ఈశ్వరసృష్టికి పరమాత్మ అధిష్ఠానము. జీవేశ సంకల్ప నిర్మిత జగములు భ్రాంతిజ్ఞాన విషయములు.

కనుక జీవేశసృష్టి మిథ్య. అధిష్ఠానములగు ప్రత్యగాత్మ పరమాత్మల జ్ఞానము కలిగినచో జీవేశసృష్టి అనబడు అధ్యాస తొలగును. అధ్యాస లేనేలేదు. భ్రాంతిజ్ఞానముచే తోచుచున్నదేగాని యెప్పటికిని లేనేలేదు. జీవేశసంకల్ప నిర్మితసృష్టి స్వప్న ప్రపంచము మేల్కొన్నపుడు లేకపోయినట్లు బ్రహ్మజ్ఞానముచే లేనేలేదని

నిశ్చయమగును. నిద్రాదోషమున తోచిన స్వప్న ప్రపంచము మేల్కొన్నచో లేనేలేదని నిశ్చయించుకొన్నట్లవిద్యాశక్తిచే కలిగిన మోహముచే తోచిన జీవేశసృష్టి గురుకీలుచే అంతర్ముఖవృత్తి యేర్పడి బ్రహ్మము జ్ఞేయమై, బ్రహ్మజ్ఞానమనెడు మెలకువచే భ్రాంతి జ్ఞానముచే పుట్టిన జీవేశసృష్టి లేనేలేదని దృఢమగును. ఉండునది ఒకే బ్రహ్మము. లేనేలేనిది జీవేశసృష్టి. భగవద్గీత, రెండవ అధ్యాయమున,

శ్లో॥ నాసతో విద్యతో భావో నాభావో విద్యతే సతః ।

ఉభయోరపి దృష్టోఽంత స్త్వనయో స్తత్వదర్శిభిః ॥

అన్నట్లు, ఉండునట్టి అధిష్ఠాన బ్రహ్మమెప్పటికి లేకుండా పోదు. లేనేలేనట్టి అధ్యాసయైన జీవేశసృష్టి యెప్పటికిని ఉండేదే లేదు. అధిష్ఠానము నశించేదే లేదు. అధ్యాసయుండేదే లేదని శ్రీ భగవద్వాక్యము.

సీ॥ స్థూలశరీరంబు సుస్థిరంబుగనుండు
సకలేంద్రియము లుపశాంతినొందు
సన్మనః పవనముల్ సంచలింపకయుండుఁ
గామాదిశత్రువర్గము నశించు

స్మరదమానిత్వాది సుగుణము ల్పమకూఱు
 ఘనగుణాతీత లక్షణములొదవుఁ
 బొలుపారు వైరాగ్యబోధోపరతులు సం
 పూర్ణంబులైమదిఁ బొదలుచుండు ॥

తే॥ పరమసుఖవార్ది యుష్పొంగి పాటుచుండు
 ముందట వసించు మోహించి మోక్షలక్ష్మి
 సంశయము లేక దృఢముగా సంతతంబు
 సర్వమును బ్రహ్మమని చూచు శాంతినిధికి ॥

క॥ రాజత్వ మమరినంతనె
 భూజనములు వానిఁజేరి పూజించుగతిన్ ।
 రాజిలి సర్వముఁదనుగా,
 యోజించిన యపుడెపొందు నుత్తమగుణముల్ ॥

తే॥ తరుణివేషంబుఁగైకొన్న పురుషుఁడరయఁ ।
 బురుషుఁడగుఁగాక పరికింపఁదరుణి యగునె?
 జీవభావంబుఁజేకొన్న కేవలాత్ముఁ
 డాత్ముఁడగుఁగాక మఱిజీవుఁడగునె తెలియ? ॥

తే॥ దంతిరూపంబుచే నొప్పు దారువరయ
 దారువగుఁగాక పరి కింప దంతి యగునె?
 విశ్వరూపంబుచేదోచు విష్ణుమూర్తి
 విష్ణుఁడగుఁగాక పరికింప విశ్వమగునె? ॥

ఉ॥ వారణమంచు భ్రాంతుడగువానికి దారువు తోపదా క్రియన్
దారు పటంచుఁగాంచు విహితజ్ఞనకున్ బరికింపఁగల్గునే
వారణ మట్లు సర్వమనువానికి బ్రహ్మము గానుపింప ద
ట్లారక బ్రహ్మమందుఁగను యోగికి సర్వము గల్గి తోచునే?॥

...

సర్వము బ్రహ్మమను యోగిపర్వము

చ॥ ఘటకటకోర్మికా పటనికాయములంచు వివేకదృష్టిచేఁ
దటుకున మృత్యువర్ణజల తంతువులంచు నెఱింగినంతదత్
స్ఫుటతరనామరూపములు పోవమి నన్నియుఁ గార్యకోటి కె
ప్పటివలెవచ్చు వచ్చినను బాధకమున్నదె హేతు దృష్టికిన్ ॥

శా॥ ఆరీతిన్ సకలంబుతత్త్వమని దివ్యాధ్యాత్మ యోగంబుచే
నారూఢిన్ గనుయోగి కెయ్యెడఁదదీ యాంగేంద్రి యాత్మాళికిన్
భ్రారబ్ధానుభవంబు గల్గునటు లొప్పారంగఁదాద్రష్టయై
సారోదారవిచారదృష్టి నరయున్ సర్వంబు బ్రహ్మంబుగాన్॥

శా॥ గానంబున్ నటనంబుఁ దాళగతులన్ గావించుచున్ జారు వి
ద్యానైపుణ్యముఁజూపుచున్ శిరముమీదన్ గల్గు పెన్ దొంతరన్
బూనన్ గై కొను నాట్యశీలుని గతిన్ బుంఖాను పుంఖోజ్వల
న్నానార్థానుభవజ్ఞుడయ్యు బుధుఁడనందాత్ముఁ గాంచున్మదిన్॥

చ॥ స్వకృత విచిత్రపట్టణ మసన్మయమంచు నెఱింగి భ్రాంతినొం
దక యిల నింద్రజాలకుఁడు దాని సృజించు విధంబునన్ నిజ
ప్రకృతి కృతప్రపంచము నభావముగా వివరించి కాంచి త
ద్వికృతులఁజెందకే ఘనవివేకి యొనర్చు సమస్తకార్యముల్॥

మ॥ శివజీవైక్య సమాధియందు విలసచ్చిన్నాత్ర తత్త్వంబుఁదా
నవలీలన్ గని పూర్ణుడై పిదప మాయాసంస్కృతిన్ జెందినన్
దవులన్నేర్చునె యోగి పాలు పెరుగై ద్రచ్చంగ వేఱైన యా
నవనీతంబిఁకఁ జల్లలోఁగలయునే నానాప్రకారంబులన్ ॥

తే॥ ప్రజ్వల త్పావకావృత పర్వతంబు
నాశ్రయించునె? మృగవిహంగాదికములు
బ్రహ్మమయుడై ప్రకాశించు బ్రహ్మవిదుని
నంటునే పుణ్యపాపంబు లాంజనేయ ॥

కవిరాజ విరాజితము

తరణి సమస్తరసంబులఁ గ్రోలుచుఁదద్రస నిష్ఠ వికారములన్
బొరయని చందమునన్ విషయంబులఁబొందుచు
దద్గుణదోషములన్

నిరతము నంటక యోగివరుండతినిర్మల నిశ్చలమానసుడై
పరమ సుఖామృతవార్దినీ గ్రుంకుచుఁబావనుడై విలసిల్లుఁదగన్ ॥

తాటక వృత్తము

చారువివేకి యసారమహా సం
సారముఁజెంది యసంగత నుండున్

నీరజపత్రము నీరము నే ప్రా
ద్ధారయ నంటియు నంటని భంగిన్ ॥

అ॥ పావకుండు సర్వభక్షకుండయ్యని
ర్దోషుడైన భంగి దూరదర్శి
విషయరాగి యయ్యు వీతరాగియునై వె
లుంగుచుండు ముక్తసంగుడగుచు ॥

తే॥ తనరు సాత్త్విక రాజస తామసముల
బొందిపొందఁడు నిర్గుణానందపరుడు
మంటినంటియు నంటక యెంటిమెలఁగు
విమల మృత్కీటకంబు చందమున ననఘ! ॥

క॥ హరిమయము విశ్వమంతయు
హరివిశ్వమయుండు సంశయము పనిలే దా
హరిమయముగాని వస్తువు
పరమాణువులేదు వంశపావనవింటే ॥ (భాగవతము)

విశ్వమంతయున్=ప్రపంచమంతయు; హరిమయము = విష్ణు
తాదాత్మ్యము, బ్రాంతి జ్ఞానముచే విష్ణువుకంటె విశ్వము భిన్నముగా
కన్పడి, తత్త్వజ్ఞానముచే బ్రహ్మముకంటె అభిన్నముగా కనబడుట
తాదాత్మ్యము. కల్పితదృష్టితో దేవునికంటె జగము భిన్నము.
పారమార్థికదృష్టితో బ్రహ్మముకంటె జగము భిన్నము కాదు. ఇట్లు

కల్పితభిన్నమును, వాస్తవాభిన్నమున తాదాత్మ్యము. ఇట్లు విశ్వమంతయు హరి తాదాత్మ్యమే. హరి = విష్ణువును, విశ్వమయుండు; సంశయము పనిలేదు = అనుమానింప పనిలేదు; ఆ హరిమయముగాని వస్తువు, పరమ+అణువు=చాలచిన్న నలుసుకూడ; వంశపావన వింటే = మహాత్ములబోధను విని అర్థము జేసికొనినచో; లేదు=లేదు; ప్రతిచిన్న అణువుకూడ హరిమయమే. ప్రపంచమంతయు హరిమయమే.

మూడవ సోపానము వరకును ఆత్మవేరు, అనాత్మ వేరు అనెడు భావముండును. నాల్గవసోపానమున ఆత్మయే జగము. జగమే ఆత్మ. ఆత్మ జగములు పరస్పర భిన్నములు గావు. విత్తనములో చెట్టు ఇమిడియే యున్నది. ఎన్నియో మహావృక్షము లొక విత్తనమున నిమిడియుండుటను గమనించినచో దేవుని మహిమ గోచరమగును. ఒక్క వరిగింజయందు సకల ప్రపంచమునకును వేయి సంవత్సరముల భత్య మిమిడి యున్నది. ఇది అణువులో మహత్ ఇమిడి యుండుటకు ఉదాహరణము. శ్వాసయందు స్థూలశరీర మిమిడియున్నది. కనుకనే శ్వాస లయమైనపుడు స్థూలశరీరము జడమగును. ఇంత స్థూలశరీరము శ్వాసలో అణగియుండుటను అనుభవపూర్వకముగా గుర్తించినవారికి దైవనిర్మాణ కుశలత్వం అర్థమగును.

మహాబలముగల శ్వాస కుండలినీశక్తిలో సంతర్గచ్ఛితము.

కుండలినీ శక్తిని స్వాధీనపరచుకొని లీనము చేసితిమేని, శ్వాస యెప్పుడో తనంతకు తానే నిలిచిపోవును. ఊపిరి సహజముగా నిలిచిపోయినపుడు ఆశ్చర్యపడని వారుందురా? చలన స్వభావియైన వాయువు నిశ్చలమయ్యేనేని కుండలినీశక్తి సమర్థత బయల్పడును. కుండలినీ శక్తియందు శ్వాస ఇమిడి యున్నది. ఇట్లు కుండలినీ శక్తియందు శ్వాసయు, స్థూలశరీరమును ఇమిడి యుండుటను గమనించినవారికి అణువునందు మహత్తు ఇమిడి యున్నదనియు, మహత్తునందణువు గొప్పశక్తిగలదై యుండుటచే మహత్తునందణువు మహత్తునకు మహత్తును కలిగించుచున్న దనియు దైవలీల గోచరమగును.

స్థూలశరీరముకంటె శ్వాస సూక్ష్మము. కాని శ్వాస స్థూల శరీరమునకు మూలమును, ఆధారమును అయియున్నది. శ్వాస కంటె కుండలినీశక్తి బహుసూక్ష్మమైయుండి శ్వాసకు మూలమును, ఆధారమును అయివున్నది. కుండలినీశక్తి స్వాధీనమై నిశ్చలమై, కదలక నిలిచినచో శ్వాసయును, స్థూలశరీరమును జడము లగును.

అనుకొనుటయే సంకల్పము. మనస్సు కదలుటయే సంకల్పము. సంకల్పమే కుండలినీ శక్తికి మూలము. అనుకొనని స్థితి లభించినచో కుండలినీశక్తి జడమగును. సంకల్పశక్తి యందు కుండలినీ శ్వాస స్థూలములు ఇమిడియున్నవి. సంకల్పశక్తియే కుండలినీ శ్వాస

స్థూలములుగా పరిణమించును. సంకల్పించునది మనస్సుని సకల వేదాంత శాస్త్రములును, మహాత్ములును బోధించినారు. మనస్సు జడమని శాస్త్రప్రవక్తలు తెలిపిరి. జడపదార్థములు సంకల్పింపవు. జడమైన మనస్సును గెలుచుట కష్టమని ప్రపంచ మంతయు భావించినది. మన వీక్షణచే జడమగు మనస్సునకు సంకల్పించుశక్తి లభించినది. మన వీక్షణను, మన నిజస్వరూప మైన ఆత్మవైపు తిప్పితిమేని మనస్సు జడమై నిలిచిపోవును. పరిస్థితి యిట్లుండగా ప్రజలలో మనస్సును జయించుట మహాదుర్లభమని వ్యాపించినది. మనస్సునందు సంకల్ప కుండలినీ శ్వాస స్థూలములు ఇమిడి యున్నవి. మఱియును మనస్సే వీని రూపముల ధరించుచున్నది.

మలినమైన సూక్ష్మశరీరము మనస్సు. స్థూలశరీరస్థ గోళక వ్యవహారి యగుటయే మనస్సు మలినమగుట. నిర్మలమగు సూక్ష్మ శరీరము బుద్ధి. దేవునివైపు తిరిగి దేవునిలో లీనమగుచుండుటే సూక్ష్మశరీరము నిర్మలమగుట. నిర్మలమైనబుద్ధియే మనస్సుగా మారును. బుద్ధిలో మనస్సును, సంకల్ప కుండలినీ శ్వాసస్థూలము లిమిడియున్నవి. బుద్ధి లీనమైనచో మనస్సంకల్పకుండలినీ శ్వాస స్థూలములు జడములగును. బుద్ధియు జీవునందు లయమై జీవుని నుండి బహిర్గతమై యుండుటచే జీవుడే బుద్ధిగ పరిణమించి, మఱియు బుద్ధి జీవునందిమిడి యుండుటచే జీవుడు ఈశునందు

లయమైనచో బుద్ధిమానస సంకల్ప కుండలినీ శ్వాస స్థూలములు
లయమగును.

ప్రపంచమున పడిపోయిన ప్రకృతి అవిద్య. ఇట్టి మలిన సాత్విక
ప్రకృతియైన అవిద్యయే బ్రహ్మకారవృత్తినొంది శుద్ధసాత్విక
ప్రకృతియైన మాయగా పరిణమించును. జీవుని ప్రకృతి అవిద్య.
అవిద్యనుబట్టి ప్రత్యగాత్మ జీవుడగును. మాయనుబట్టి పరమాత్మ
ఈశ్వరుడగును. అవిద్య మాయగా మాతీనపుడు జీవబుద్ధి
మనస్సంకల్ప కుండలినీ శ్వాసస్థూలము లన్నియు మాయలో లీన
మగుచున్నందున ఈశ్వరునందివి లీనమగుననియు, ఈశ్వరుడే
వీని రూపములజెంది, మఱియును ఈ రూపముల నన్నింటిని
తనలో లీనము జేసికొనుచున్నందున ఇవియన్నియు ఈశ్వరుడే.
అట్లే ఈశ్వరుడే యివి యన్నియు నగును.

బ్రహ్మమునుండి యేమఱుటే అవిద్య. అవిద్యనుండి హెచ్చరిక
పడి గురుసూటిలో శ్రద్ధగా నిల్చుటే మాయ. దేవునందు లీనమై
దేవుడే తాను, తానే దేవుడై యున్నచో అవిద్యామాయలు నశించి
జీవేశతత్త్వములు లయమగును. కనుక దేవుడే యీశ జీవ
బుద్ధి మనస్సంకల్ప కుండలినీ శ్వాస స్థూలములుగా పరిణమించి,
మఱియును వీనినన్నింటిని తనయందే లీనము చేసికొనుచుండుట
వలన దేవునికంటె జగము వేరుగా లేదనియు, జగముకంటె దేవుడు
వేరుగా లేదనియు నిశ్చయించుకొన వలయును. “సర్వం ఖల్విదం

బ్రహ్మ” సర్వం, ఖలు+ఇదం, బ్రహ్మ. ఇదం = ఈ; సర్వం = సమస్తమును, బ్రహ్మ = బ్రహ్మమే, ఖలు = కదా; ఈ సమస్తమును బ్రహ్మమే కదా; ఈ జగమే బ్రహ్మము. బ్రహ్మమే జగము. అధ్యాసాధిష్ఠానము లొకటే. ఆధారాధేయము లొకటే.

ప్రాద్దుటూరు ‘శ్రీ స్వారాజ్యాశ్రమ’ వ్యవస్థాపకులు
బ్రహ్మశ్రీ జగద్గురు వేదాంతం లక్ష్మణార్యులచే రచింపబడిన
సోపానములు.

మేలుకొలుపు

1. మేలుకొనుమా మూఢజీవా । ఎన్ని జన్మములాయెనో గద నీ
స్వరూపము మఱుగుపఱచు । నవిద్య యనియెడి నిద్ర నుండి
॥ మేలుకొనవే జీవా మేలుకొనుమా ॥
2. జ్ఞాన సూర్యోదయములో । నజ్ఞాన తిమిరము విరిసిపోయెను
దైవతత్త్వము బోధపఱతును । పావనత్వము సంధిలఁగ ॥ మే ॥
3. సచ్చిదానంద స్వరూపము । సర్వవ్యాపకమైన దైవము
ఇట్టి నాలుగులక్షణంబుల । వెలయు నాత్మారామునిన్ గన ॥ మే ॥
4. స్థూలసూక్ష్మ కారణంబులు । యెఱుకయును లయమైన తదు
పరియుండు నిర్మల స్థితి నే బ్రహ్మం । బనియు తెలియని
నిదురనుండి ॥ మే ॥
5. అట్టి నీలోనున్న స్థితికే । ప్రత్యగాత్మని చెప్పనొప్పెడు
ఆ స్వరూపమే నీవుగాదని । భ్రమసితిరిగిన భ్రాంతినుండి ॥ మే ॥
6. అంతటానున్నట్టి జ్ఞాన । తేజమే పరమాత్మ యగుగా
ప్రత్యగాత్మ పారమాత్మల । భేదరహిత బ్రహ్మమనియును
॥ మే ॥
7. వ్యష్టిరూపమే జీవుడగు । సామష్టిరూపమే ఈశుడగుగా
ఈశజీవులు వాచ్యార్థము । బ్రహ్మమే లక్ష్యార్థమగునని ॥ మే ॥

8. “తత్త్వమసి” మహావాక్య । రహస్యంబు యిదియని బ్రహ్మ
నిష్ఠచే “అహం బ్రహ్మాస్మి” యనియెడు । స్వానుభూతినిఁ
బొందుటకునై ॥ మే ॥
9. “ఓం”కార వివరణంబె । పంచాక్షరి నమశ్శివాయ పంచాక్షరి
పఠనఁజేసి । పఠమపదవినిఁ బొందుటకునై ॥ మే ॥
10. ఆదిమంత్రంబైన గురు । మంత్రరాజము మర్మమెఱిగియు
“అయమాత్మబ్రహ్మ” మనుచును । అనుభవమునం
దెలియుటకునై ॥ మే ॥
11. మనోనిర్మిత జగమునందు । మమతచే మరి మ్రగ్గనేటికి
మానసంబును లయముజేయు । సూటియందున నిల్చుటకునై
॥ మే॥
12. సంకల్పమే బంధమగు । నిస్సంకల్పమే మోక్షమగుగా
బంధమోక్షములకు రెంటికి । మానసంబె కారణంబని ॥ మే ॥
13. మూడు మూడు మూడువీడె । మూలసూత్రంబైన సోహం
భావమందుననిల్చి బ్రహ్మ । నందమయమగు సిద్ధినొందగ
॥ మే ॥
14. ద్రవ్యయజ్ఞ శ్రేణికంటె । జ్ఞానయజ్ఞమె శ్రేష్ఠమౌగా
హంస సూత్రముచేత । అంతర్యాగకరణ విశారదుడనై
॥ మే ॥

15. నీలోనున్న ఏడుజ్యోతుల । వృత్తివ్యాప్తిచె వెలుగుజేసి
జ్ఞాన తేజోరూపమగుటయే । ముక్తి సప్తాహంబగునని
॥ మే ॥
16. మూలాధా రారంభ సప్త । చక్ర పంచకంబును బ్రహ్మాండము
నందుదెలిసి । బ్రహ్మైక్యము నొందుస్థితికై ॥ మే ॥
17. మోహ సోఽహమ్ములకు రెంటికీ । మూలమైనది పృథివి
స్థానము మోహమే బహిర్ముఖ । మంతర్ముఖమే సోఽహమగునని
॥ మే ॥
18. వసిష్ఠాది వేమనార్యులు । రమణమహర్షి మౌనులెల్లరు
హంస సూత్రముచేత । కైవల్యస్వరూపముఁ బొందివెలసిరి
॥ మే ॥
19. స్వారాజ్యలోకగురు । సాన్నిధ్యముజేరి వేగమె స్వధర్మ
మైన సత్య । స్వారాజ్యపదవి గనుమా ॥ మే ॥
20. ప్రొద్దుటూరు పురనివాసి । అన్నయతీర్థులు తెలిపినట్టి
ఆత్మతత్త్వ జ్ఞానబోధను అనుభవించి ధన్యుడగుమా ॥ మే ॥

: పాట :

రాగం : శివరంజని

దేవుని కనవలెరా నరుడా - ఆత్మను గనవలెరా ॥ దేవుని ॥
 పవిత్రమైన మానవజన్మను పొట్టకొఱకునై వ్యర్థముజేయక ॥ దేవుని ॥
 దేహదులును స్థిరముగాదు రా - నీటిబుగ్గవలె సమసిపోవురా ।
 మోసము జేసే కాయమునమ్మి, మురిసెదవేలా మమతలువీడి ॥ దేవుని॥
 సద్గురుదేవుని సన్నిధిజేరి, సత్యబోధను శ్రవణముజేసి,
 చిదానందుని చిన్మయరూపుని, చిద్విలాసుని చింతనజేసి ॥ దేవుని ॥
 ఆత్మానాత్మలు బాగుగ దెలిసీ, హంససూత్రమును
 అనుసంధించి । మనోమారుతము లేకముజేసి, మార్గంబరసి
 మాననిష్ఠచే ॥ దేవుని ॥
 దేహదార్ధ్యము తగ్గకమునుపే, జవసత్త్వములు ఉడుగక
 మున్నే వార్ధక్యము నిను వంచకముందే, మృత్యువాతబడి
 మ్రగ్గకమునుపే ॥ దేవుని ॥
 ప్రొద్దుటూరుయను పట్టణమందున, వెలసియుండు
 శ్రీ స్వారాజ్యపీఠమున నిజగురుబోధచే నీ నిజరూపును
 నిర్మలమతితో నరసిచూడుమా ॥ దేవుని ॥

రచయిత : శ్రీ అవ్వూరు అన్నయ్య తీర్థులు
 (బ్రహ్మశ్రీ వేదాంతం లక్ష్మణార్యుల ప్రియశిష్యులు)

: పాట :

(చల్లని రాజా ఓ చందమామ- అనువర్ణమేట్టు)

సద్గురుదేవా కరుణించినావా, నా అజ్ఞానబంధాన్ని
తెగద్రెంచినావా ననుబ్రోచినావా ॥ సద్గురు ॥

ఎన్ని జన్మాల నేనెత్తి వ్యథపడితినో కొన్నిజన్మాల సంస్కార
ఫలమేగదా మీదరిజేర్చెను మీదయగల్గెను, ఓ నరహరి
సద్గురు నా పాలిదేవా ॥ సద్గురు ॥

జీవభావంబు నశియించె ఈనాటికి వేదసారంబు ఉదయించె
మీ బోధచే నే తరియించితి నినుకొనియాడితి ఓ నరహరి
సద్గురు నాపాలిదేవా ॥ సద్గురు ॥

నీ బోధలు బాధలు దీర్చేనులే మోహజాలంబు తెగద్రెంచి
బ్రోచేనులే ఆత్మ నేనైతిని నిన్నుకనుగొంటిని ఓ నరహరి
సద్గురు నాపాలిదేవా ॥ సద్గురు ॥

స్థూలదేహంబు నేనన్న భ్రమపోయెను ఉన్న బ్రహ్మంబు
నేనన్న స్థితిగల్గెను ఉన్నదున్నట్లుగా చెప్పి కడతేర్చితే
ఓ నరహరి సద్గురు నాపాలిదేవా ॥ సద్గురు ॥

: పాట :

(తీర్థయాత్రలకు - అనువర్ణమెట్టు)

దైవదర్శనము తనలో నుండగ దారిగాననీ జీవుడూ
తన్నుతెలియకను తడబడియాత్రలు తిరుగుచుండును
ఏలనో || దైవ ||

అన్నిమతాలకు అన్నిజీవులకు నున్న ఉపాధులను వదలి
చూచితే యెన్నగాను పరతత్వమన్నియును ఇన్నిభేదములు
ఏలనో || దైవ ||

మాయకు చిక్కిన మలినజీవుడు మరచిన తన నిజరూప
మెరుగక మోహపాశమున మునుగుచుండును శోకమెరుగక
ఏలనో || దైవ ||

సారహీన సంసార నరకమని చాటిచెప్పినను సరకుచేయక
యీదలేక సంసారవారధి ఈడిచావగనేలనో || దైవ ||

: పాట :

తృల్లితృల్లి పడబోకె తుంటరిబొమ్మ
మళ్లీ మళ్లీ రాబో దీ మానవజన్మ ॥ తృల్లి ॥

ఎంత ఎంత పదవులు ఉన్న - చక్రవర్తి తానైయున్న ।
చావు తప్పబోదన్న । పరమహంసకైన ।
ఈవన్నెల చిన్నెలకన్న । పరమేశుని కృపయేమిన్న ।
అది మనకులేకున్న । బ్రతుకంత సున్న ॥ తృల్లి ॥

ఎందుకొఱకు జన్మించామొ । ఏమిజేసికనుమూస్తామొ ।
ఇకనైనమేలుకో । నిజమేదో తెలుసుకో ।
బంధువులెందరు ఉన్న । నీ వెంటరారు ఒకరన్న ।
మిగిలేది నీకర్మఫలమేనన్న ॥ తృల్లి ॥

గొప్పకులము వారమంచు । హెచ్చుతగ్గులున్నాయంచు
సాటిమనిషి నిలలో కించబరుపబోకన్న
మట్టికుండ ఈ దేహం । విడిచిపెట్టు సందేహం
అందరిలో వెలిగేది । పరమాత్ము డొకడే ॥ తృల్లి ॥

